

LEKCE 92: POVOLÁNÍ, VYVOLENÍ A VYSLÁNÍ UČEDNÍKŮ

Biblický text k lekci: Lukáš 5,1-11 a 27-32 (Matouš 9,9-13 a Marek 2,13-17), Lukáš 6,12-16 (Matouš 10,1-4 a Marek 3,13-19), Matouš 10,5-42 (Marek 6,7-13; Marek 13,9-13; Lukáš 9,1-6; Lukáš 12,2-9 a 51-53; Lukáš 14,26-27; Lukáš 21,12-19)

Cíle lekce:

- dítě popíše vlastními slovy povolání rybářů (Petra, Jakuba a Jana)
- dítě popíše vlastními slovy povolání celníka Matouše (Leviho)
- dítě vyjmenuje 12 učedníků Ježíše Krista
- dítě řekne, proč (k čemu) si je Ježíš vyvolil
- dítě řekne, k jakému účelu (proč) Ježíš učedníky vysílá
- dítě vlastními slovy charakterizuje úděl (postavení) Ježíšových učedníků
- dítě si uvědomuje, že být Ježíšovým učedníkem je mít ho na prvním místě
- dítě ví, že Ježíš své učedníky zná lépe než oni sami sebe
- dítě ví, že jakákoliv pomoc Ježíšovým učedníkům (následovníkům) nezůstane bez odměny
- dítě si uvědomuje, že když povolává Ježíš, „nejde odolat“, ale nese to s sebou zapření sebe sama

Klíčové verše:

Lukáš 5,8-9: „Když to Šimon Petr uviděl, padl Ježíšovi k nohám a řekl: „Odejdi ode mne, Pane, vždyť já jsem člověk hříšný. Neboť jeho i všechny, kteří s ním byli, pojal úžas nad tím lovem ryb;“

Lukáš 5,31: „Ježíš jim odpověděl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní.“

Lukáš 6,12-13: „V těch dnech vyšel na horu k modlitbě; a celou noc se tam modlil k Bohu. Když nastal den, zavolal k sobě své učedníky a vyvolil z nich dvanáct, které také nazval apoštoly:“

Marek 2,14-15: „Ustanovil jich dvanáct, aby byli s ním, aby je posílal kázat a aby měli moc vymítat zlé duchy.“

Matouš 10,16: „Hle, já vás posílám jako ovce mezi vlky; buďte tedy obezřetní jako hadi a bezelstní jako holubice.“

Matouš 10,31-33: „Nebojte se tedy; máte větší cenu než mnoho vrabců. Každý, kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i já přiznám před svým Otcem v nebi; kdo mě však zapře před lidmi, toho i já zapřu před svým Otcem v nebi.“

Matouš 10,38-39: „Kdo nenese svůj kříž a nenásleduje mne, není mne hoden. Kdo nalezne svůj život, ztratí jej; kdo ztratí svůj život pro mne, nalezne jej.“

Matouš 10,42: „A kdo by napojil třebas jen číší studené vody jednoho z těchto nepatrných, protože je to učedník, amen, pravím vám, nepřijde o svou odměnu.“

Biblická fakta:

<p>Povolání rybářů: Ježíš je u Genezaretského jezera, vidí u břehu 2 lodě, do jedné, která patřila Šimonovi nasedá a učí zástupy; pak způsobí zázrak tím, že rybáři mají i přes den obrovský úlovek (až se sítě trhají), na rybáře - Petra, Jakuba a Jana (syny Zebedeovi) padl úžas - Ježíš je povolal, aby nyní lovili ryby - oni všechno nechali a šli za ním. Petr vidí svou hříšnost.</p>

<p>Povolání celníka: jmenoval se Levi (Matouš), jak sedí v celnici – Ježíš ho povolal, aby šel za ním. Ježíš se pozval k němu domů a stoloval tam z mnoha celníky a jinými hříšníky, nábožným farizeům se to nelíbilo, Ježíš jim ale říká, že přišel právě pro nemocné (hříšné) lidi.</p>
<p>Vyvolení 12 učedníků (apoštolů): Ježíš si vyvolil celkem 12 nejbližších učedníků: Petr (Šimon), Ondřej, Jakub a Jan Zebedeovi, Filip, Bartoloměj, Tomáš, Matouš (celník), Jakub Alfeův, Tadeáš, Šimon Kananejský, Jidáš Iškariotský (pozdější zrádce). Před jejich vyvoláním se Ježíš celou noc modlil.</p>
<p>Ježíš ustanovil 12 učedníků aby: 1) byli s ním; 2) aby kázali; 3) aby uzdravovali a vymítali zlé duchy</p>
<p>Vyslání učedníků: Ježíš je vysílá se silou k tomu aby 1) vyháněli démony a léčili nemoci, 2) ohlašovali Boží království. Neměli si brát na cestu nic – ani hůl, mošnu, chléb, peníze nebo dvoje šaty. Pokud je ve městě nepřijali, měli tam na znamení setřást prach z obuvi.</p>
<p>Úděl Ježíšových učedníků: ovce mezi vlky; mají být obezřetní (mít se na pozoru) jako hadi a bezelstní (pravdiví) jako holubice; budou vydáváni soudům, ale Bůh sám jim dá slova k obhajobě; následování Ježíše bude rozdělovat (dokonce i nejbližší, v rodině), bude plné pronásledování.</p>
<p>Povzbuzení učedníků: Ježíš povzbuzuje své učedníky ke statečnosti; nepřátelé mohou zabít pouze tělo, ne duši; Bůh se stará i o vrabce – o co víc se postará o své učedníky; Bůh zná počet vlasů na hlavě každého člověka; každý, kdo se k Bohu přizná před lidmi, k tomu se Ježíš přizná v nebi.</p>
<p>Ježíš na prvním místě: kdo miluje jiného člověka (otce, matku, děti) více než Ježíše, není ho hoden – pro Ježíše musíme ztratit svůj život (své představy o něm) a zcela mu jej podřídít.</p>
<p>Učedníci Ježíše jako jeho zástupci na zemi: každý, kdo přijímá Ježíšovy učedníky a pomáhá jim (třeba i podáním sklenice vody), bude odměněn.</p>

Pro zvědavé:

- Jakuba a Jana (syny Zebedeovy) nazval Ježíš „Boanerges“, což znamená „synové hromu“
- cena vrabců byla 2 haléře, tj. asi 1/16 denáru (denního výdělků) - při dnešní průměrné mzdě cca 34 000Kč to vychází asi na 70Kč za 2 vrabce, tedy 35Kč na jednoho

Myšlenky k 92. lekcí (aplikace):

- **povolání rybářů** – rybář bylo v tehdejší době „podřadné“ povolání, možná dnes jako uklízečka nebo popelář; rybáři se dotýkali ryb, z nichž některé byly nečisté (z kultického, náboženského významu) - proti farizeům a zákoníkům tedy byli „nic“ - přesto je Ježíš povolává → Ježíš povolává, koho chce, bez ohledu na postavení
- **zajed' na hlubinu** – Ježíšův rozkaz je divný (lovilo se spíše u břehu a večer/v noci), proto od rybářů vyžaduje velkou víru – vydat se do nových prostor (hluboká voda daleko od břehů byla tehdy pro lidi velmi obávaná, běžně tam nejezdili) → když Ježíš povolává, tak je to krok do neznáma, který vyžaduje spolehnout se na něj, víru (Šimon věří a říká „na tvé slovo spustím síť“)
- **zázrak mnoha ryb** – když Ježíše poslechli, nestačili se divit, z rozkazu, který vypadal divně, nebezpečně, je nakonec největší úlovek v životě → poslechnout Ježíše v tom co říká, je největší zisk (úlovek) v našem životě, i když to často vypadá divně a vyžaduje od nás vyjet do míst, kterých se bojíme
- **poznání hříšnosti** – Petr si uvědomuje na základě toho, co se stalo, jaký je mezi ním a Ježíšem propastný rozdíl, Ježíš ale přesto chce Petra povolát, ujišťuje ho slovy „neboj se“ → mocný Ježíš chce vstupovat i do našeho hříšného, pokaženého života, ne jako ten, kdo by nás káral, ale jako ten, který si nás chce použít k velkým věcem
- **lovení lidí** – zaslíbení Petrovi ohledně jeho života, stejně jako nyní viděl trhající se síť plnou fyzických ryb, jednou uvidí mnoho lidí přicházejících za Kristem → když následujeme Ježíše, pak nám dává sílu a moc „lovit lidi“ pro Boží království, dává nám moc pro věci, které bychom sami běžně nedokázali

- **povolání celníka** – celníci byli snad ještě horší než rybáři (kolaboranti s okupanty/Římany), okrádali lidi, ale Ježíš přesto povolává i tyto lidi; Matouš hned jde – asi je v šoku z toho, že učitel formátu Ježíše si ho všiml, má o něj zájem (což se nelíbilo farizeům a zákoníkům, kteří to dali najevo) → Ježíš jde i za lidmi nemocnými, na okraji společnosti, neštítí se jich, ale i z nich tvoří své učedníky, bez výběrového řízení, bez vstupních testů kvality, jeho pozvání je pouze „pojď za mnou“
- **vyvolení 12 učedníků** – před jejich vyvoláním (Ježíše asi následovalo více lidí, učedníků), se Ježíš dlouho (celou noc) modlí, asi o moudrost k výběru → před důležitými rozhodnutími je důležitá modlitba, aby nám Bůh ukázal, co je správné
- **účel povolání učedníků** – tím hlavním je BÝT S JEŽÍŠEM, až potom je kázání Božího království a uzdravování v moci → jenom BÝT s Ježíšem je to hlavní, k čemu nás volá, primárně nejde o to, abychom mu sloužili, to vyplývá až z toho, že jsme s ním a poznáváme jeho charakter
- **poslání učedníků** – Ježíš posílá své učedníky kázat zvěst o Božím království, k tomu si nemají nic brát → nutnost plně se spolehnout na Ježíše, že on nám dá pro naši službu, na kterou nás vyslal, vše, co potřebujeme; někdy se pracně snažíme shánět prostředky, ale možná to není služba, na kterou nás Ježíš vysílá
- **postavení Ježíšových učedníků** – je těžké, Ježíš nezastírá, že následovat jej, je těžké (většina jeho následovníků ve světě trpí, jsou pronásledováni, mučeni i zabíjeni, nám se někdo může maximálně vysmát nebo označit za blázna); následování Ježíše může narušit i naše vztahy (např. s rodiči, pokud také nevěří v Ježíše) - následování rozděluje → být Ježíšovým učedníkem znamená zapřít sám sebe, a to je velmi těžké; jít za Ježíšem přinese hodně problémů, ale v konečném důsledku věčný život, který vše bohatě vynahradí
- **Ježíš se stará o své učedníky** – Ježíš ujišťuje učedníky, že pro něj mají velkou cenu, více než vrabci, že je dobře zná (počet vlasů na hlavě) → Ježíš nás zná lépe než my sami sebe a nikdy nás nenechá na holičkách, stará se i o ptáčky, kteří nic nemají, o co více se nepostará o nás
- **služba učedníkům** – učedníkem je vlastně každý následovník Ježíše, jsou to bratři a sestry v Kristu a můžeme si navzájem pomáhat, i v drobnostech (podání sklenice studené vody) → ani jedna drobnost, kterou uděláš pro druhé učedníky (bratry, sestry) nezůstane zapomenuta, ale obdržíš za ni odměnu v nebi

SHRNUTÍ

Povolání rybářů i celníka ukazuje na to, že Ježíš si své následovníky vybírá bez konkurzu, nehledí na jejich postavení, schopnosti, na to, jak vypadají, zda jsou dost dobří, nebo se umí chovat. Vybírá a povolává lidi, kteří jsou ochotni jej následovat, zřít se svého pohledu na život (opustili vše a šli za ním) a těmto lidem dává moc. To nejdůležitější je však bytí s Ježíšem (volá k tomu pojď za mnou), toto bytí s Ježíšem a pozorování jeho charakteru pak mění i jeho učedníka, který z neúspěšného lovu ryb se stává úspěšným lovcem lidí pro Ježíše, z toho, který okrádal lidi se stává ten, který rozdává (platí hostinu pro všechny) - setkání s Ježíšem mění náš život. Učednictví je ale zároveň nesmírně těžké, přináší do života řadu problémů, které bychom jinak neměli, nejtěžší je zapřít sám sebe a poslechnout Ježíše (Petr byl odborník na lovení ryb a Ježíš mu říká něco nesmyslného, kdyby nezapřel sám sebe, nikdy by neviděl ten úlovek), s tím musíme bojovat celý život. Ježíš nás ale zároveň ujišťuje o tom, že každý učedník má pro něj cenu a o každého se postará. Jako učedníci si můžeme také sloužit (pomáhat) a ani sebemenší pomoc nezůstane bez odměny, až se jednou setkáme s tím, kdo nás povolal k tomu, abychom BYLI s ním, v nebi.

3 hlavní myšlenky:

1) JEŽÍŠ POVOLÁVÁ, KOHO CHCE, BEZ OHLEDU NA JEHO POSTAVENÍ, VZHLED, SCHOPNOSTI.

2) JEŽÍŠ POVOLÁVÁ HLAVNĚ K TOMU, ABYCHOM BYLI S NÍM – Z TOHO PAK ZÍSKÁVÁME MOC PRO SLUŽBU DRUHÝM LIDEM A AUTORITU PŘINÁŠET KRÁLOVSTVÍ BOŽÍ DO JEJICH ŽIVOT.

3) NÁSLEDOVÁNÍ JEŽÍŠE JE TĚŽKÉ, ALE ODMĚNA JE JISTÁ.

Náměty pro činnosti s dětmi:

1. Chytání ryb do sítě – motiv rybářů a velkého úlovku. Aktivita je určena pro dvojice (vybereme přibližně stejně silné dvojice). Jeden z dvojice hází (asi ze vzdálenosti 3–4 m) kostky či jiné vhodné předměty a druhý drží ručník (sít).

2. Vyber správná jména – motiv vyvolení 12 učedníků. Úkolem dítěte je ze jmen na kartičkách co nejrychleji vybrat správných 12 jmen učedníků. Kartiček se jmény by mělo být minimálně okolo 50, čím jich je více, tím je výběr těžší.

3. Přemluv soupeře – motiv toho, že Ježíš dá svým učedníkům, co mají mluvit. Úkolem dítěte je mluvit soustavně déle než jeho soupeř, bez zadrhnutí. Pokud oba budou mluvit více než 1 minutu, je remíza. Hrajeme každý s každým.

4. Spočítej kostičky – motiv toho, že Ježíš zná počet našich vlasů na hlavě. Úkolem dítěte je spočítat počet čtverečků na čtverečkovaném papíře. Na čtverečkovaný papír nakreslíme nepravidelný obrazec a dítě počítá, kolik čtverečků je takto ohraničeno. Kdo jako první spočítá správně? Pořadí je určeno nejprve dle správnosti, potom dle času.

5. Antonyma – motiv toho, že Ježíš přináší na zemi rozdělení. Úkolem dítěte je vymyslet a napsat za časový limit cca 3 až 5 minut co nejvíce dvojic slov opačného významu (např. světlo-tma).

6. Hledání života – motiv toho, že kdo ztratí svůj život pro Ježíše, ten jej nalezne. V místnosti schováme tolik lístečků s nápisem „ŽIVOT“, kolik je dětí. Jejich úkolem je tento lísteček najít.